

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania Przedsiębiorstwa Autobusowego K. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z udziałem B. T., R. J.

o objęcie ubezpieczeniami społecznymi i podstawę wymiaru składek,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 13 lutego 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 19 lipca 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

1. odrzuca skargę kasacyjną,

2. oddala wniosek organu rentowego o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 19 lipca 2018 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie z odwołania Przedsiębiorstwa Autobusowego „K.” Spółki z o.o. w S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S. z udziałem B. T. i R. J. – oddalił apelację płatnika (odwołującej się Spółki) od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S. z dnia 14 kwietnia 2015 r., sygn. akt VII U (...), w którym Sąd Okręgowy oddalił odwołania Spółki od decyzji organu rentowego z dnia 8 maja 2013 r. (13 listopada 2012 r.) oraz z dnia 27 marca 2014 r. Decyzją z dnia 13 listopada 2012 r. zmienioną decyzją z dnia 8

maja 2013 r. organ rentowy stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe) i ubezpieczenie zdrowotne B. T. , podlegającego ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (odwołująca się Spółka) w okresie od lipca 2003 r. do grudnia 2010 r. obejmuje kwoty szczegółowo wskazane w treści decyzji. Decyzją z dnia 27 marca 2014 r. organ rentowy stwierdził, że B. T. z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia zawartych z R. J. , a wykonywanych na rzecz odwołującej się Spółki tj. pracodawcy, z którym pozostawał jednocześnie w stosunku pracy, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik płatnika składek Przedsiębiorstwa Autobusowego „K.” Spółki z o.o. w S. w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w okresie od 29 lipca 2003 r. do 31 lipca 2006 r., oraz że płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z ww. tytułu za ww. zainteresowanego jest odwołująca się Spółka.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego odwołująca się Spółka zaskarżyła skargą kasacyjną. Pełnomocnik skarżącej w wykonaniu zobowiązania Sądu z dnia 22 października 2018 r., wskazał, że wartość przedmiotu zaskarżenia co do każdego z uczestników stanowi kwota 6.089,35 zł. Ponadto – w ocenie pełnomocnika skarżącej – niniejsza sprawa jest sprawą o objęcie ubezpieczeniem społecznym i w związku z tym skarga kasacyjna jest dopuszczalna niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie, w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania - o oddalenie skargi kasacyjnej ubezpieczonego w całości. Ponadto wniesiono o zasądzenie od skarżącego na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do treści przepisu art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - niższa niż dziesięć tysięcy złotych.

Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia skarga kasacyjna przysługuje także w sprawach o odszkodowanie z tytułu wyrządzenia szkody przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem.

W rozpatrywanej sprawie skargę kasacyjną wniesiono od prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...), w którym za prawidłowe uznano decyzje pozwanego w sprawie podstawy wymiaru składek. Decyzje określały skarżącego jako płatnika na podstawie art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Nie ma racji skarżąca Spółka, że niniejsza sprawa jest sprawą o objęcie ubezpieczeniem społecznym i w związku z tym skarga kasacyjna jest dopuszczalna niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. Podstawą wyroku Sądu drugiej instancji, od którego wniesiono skargę kasacyjną, jest sytuacja objęta art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W sytuacji określonej w art. 8 ust. 2a tej ustawy jest tylko jeden tytuł ubezpieczenia, czyli pracowniczy, nie ma zatem odrębnego ubezpieczenia z umowy cywilnoprawnej. W przypadku ubezpieczenia na podstawie art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie występuje odrębne (samodzielne) ubezpieczenie, lecz tylko jedno ubezpieczenie u pierwotnie zatrudniającego. O dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje zatem wartość przedmiotu zaskarżenia, czyli kwota dodatkowych składek - art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2019 r., I UZ 53/18, BSN-IPiUS 2019/3-4/57; z dnia 11 sierpnia 2016 r., II UZ 32/16 i wyrok z 21 września 2017 r., I UK 370/16). Orzecznictwo Sądu Najwyższego co do wykładni art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest zgodne i utrwalone, co dotyczy też dopuszczalności skargi kasacyjnej ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia, właśnie z uwagi na decydującą podstawę wymiaru składek, a nie odrębny tytuł ubezpieczenia. Znajduje potwierdzenie w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2018 r., III UZP 9/17. W uchwale podsumowano szereg orzeczeń uzasadniających tezę, że w sprawach dotyczących "przypisania

pracodawcy podwyższonej składki" w wyniku zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej decyzja taka jest decyzją wymiarową i w związku z tym skarga kasacyjna w takiej sprawie jest dopuszczalna w razie przekroczenia granicy wartości przedmiotu zaskarżenia określonej w art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c. Nie istnieje zatem odrębny tytuł ubezpieczenia na podstawie art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który mógłby stanowić przedmiot sporu przed sądem ubezpieczeń społecznych.

Odnosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy należy stwierdzić, że w sytuacji, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych (art. 398² § 1 k.p.c.) skarga podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. (pkt 1.). Sąd Najwyższy oddalił wniosek pełnomocnika organu rentowego o koszty postępowania kasacyjnego uwzględniając to, że w odpowiedzi organu rentowego na skargę kasacyjną płatnika nie przedstawiono stanowiska strony co do kwestii dopuszczalności skargi kasacyjnej (pkt 2. niniejszego postanowienia).